

مقدمه :

بخش پوشاک و نساجی ویتنام با نشانه های امید بخشی از ظهور بازارهای جدید وارد چهار ماهه دوم ۲۰۱۷ شد. مدیر عامل گروه پوشاک و نساجی ویتنام (ویناتکس) عملکرد چهار ماهه اول سال ۲۰۱۷ را به لطف بازارهای جدید مانند اتحادیه اقتصادی اورآسیا (EAEU)، که شاهد رشد ۱۱۵ درصدی صادرات به روسیه بود و همچنین اتحادیه اقتصادی آسیایی (AEC) با رشد ۱۷ درصدی به تایلند، ۱۱ درصدی به اندونزی، ۳۸ درصدی به لائوس، ۲۴ درصدی به کامبوج و ۴۵ درصدی به میانمار، می داند. آمار و ارقام چهار ماهه اول سال ۲۰۱۷ حکایت از صادرات این بخش در حدود ۶,۷ میلیارد دلار دارد که نسبت به سال قبل ۱۲,۴ درصد رشد نشان می دهد. اگر چه این بخش از اقتصاد ویتنام با چالش های زیادی در توسعه صادرات خود به بازار های کلیدی خود بویژه کاهش رشد صادرات به اتحادیه اروپا (۶,۳ درصد) و آمریکا (۶,۴) مواجه شده است ولی بازارهای سنتی ویتنام از جمله کره جنوبی (۱۴ درصد) و برزیل (۳۴ درصد) رکورد های خوبی را بدست آورده اند. میزان رشد هدفگذاری شده صنعت پوشاک و نساجی ویتنام برای سال ۲۰۱۷ حدود ۱۰ درصد است که با تدوام رشد چهار ماهه اول سال، این هدف دست یافتنی است.

گزارش پیش رو جدای از تشریح وضعیت پوشاک و نساجی ویتنام، بر آن است تا فرصتهای موجود در صنعت این کشور برای حضور کالاهای ایرانی را کشف و نمایان سازد. چنانچه در این گزارش آمده است وابستگی شدید صنعت نساجی ویتنام به الیاف و نخ سینتتیک، فرصت مغتنمی را برای تولید کنندگان ایرانی این محصولات بوجود آورده است، که می توان با اتصال به این جریان بزرگ تجاری گام های موثری در ایجاد مقیاس تولید (Production Scale) برای واحدهای توانمند ایرانی برداشت. همچنین نزدیکی کشورمان به کشورهای دارای موافقت نامه تجارت آزاد با ویتنام (اورآسیا)، وجود انرژی ارزاقیمت و مناطق آزاد تجاری کشورمان شرایط بسیار مناسبی برای ایجاد تولیدات مشترک و استفاده از موافقت نامه های تجارت آزاد ویتنام ایجاد نموده است.

۱- وضعیت کنونی و ظرفیت تولید:

الف) تعداد کارخانه ها و محل استقرار آنها: در حال حاضر بیش از ۶ هزار تولیدی با ۲.۵ میلیون نفر کارگر در ویتنام در حال فعالیت می باشد. ۵۰ درصد این تعداد در شهر هوشی مین قرار دارد. ۴۰ درصد در هانوی و استانهای مجاور آن قرار دارند (قسمت شمال ویتنام) و ۱۰ درصد در مناطق مرکزی ویتنام قرار دارند. در این میان، حدود ۹۶ کارخانه ریسندگی (با بیش از ۷ میلیون ماشین ریسندگی و ۱۵۰ هزار روتور) و ۱۰ کارخانه الیاف سینتتیک وجود دارد..

ب) ظرفیت تولیدی:

- ریسندگی: با بیش از ۷ میلیون ماشین ریسندگی و ۱۵۰ هزار روتور + ۱۵۰ هزار روتور؛ ظرفیت الیاف ریسندگی شده حدود ۱.۱ تا ۱.۲ میلیون تن در سال می باشد.
- ۲ کارخانه PSF با ظرفیت تولید ۲۴۰ الی ۲۵۰ هزار تن در سال.
- ۷ الی ۸ کارخانه تولید "دی وای تی / فیلامنت" با ظرفیت تولید ۱۸۲ هزار تن در سال.
- تولید پارچه: حدود ۶۶۱ کارخانه (رنگرزی و تکمیل ۱۷۷ کارخانه): ۱۵ هزار بافندگی بعلاوه ۵۲۳۹ دستگاه کشبافی قادر به تولید ۱.۵ میلیون متر پارچه در سال تولید نمایند.
- تولید پوشاک: حدود ۴۶۵۴ واحد تولیدی در حدود ۲.۵ میلیون قطعه لباس در سال تولید می کنند.

۲- وضعیت صادرات طی ۵ سال گذشته (میلیون دلار)

اقلام	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	درصد رشد
جمع کل صادرات	۱۵۸۳۱	۱۷۰۱۸	۲۱۰۹۲	۲۴۶۹۲	۲۷۲۲۴	۱۴.۷۴
آمریکا	۶۸۷۲	۷۴۲۸	۸۶۱۲	۹۸۲۰	۱۰۹۸۴	۱۴.۴۲
اروپا	۲۵۰۶	۲۳۵۶	۲۷۲۹	۳۳۱۶	۳۳۲۵	۷.۹۳
ژاپن	۱۶۸۴	۱۹۵۸	۲۳۸۳	۲۶۲۴	۲۷۶۰	۱۳.۲۵
کره	۱۱۸۹	۱۳۰۵	۱۶۴۱	۲۰۹۲	۲۱۶۳	۳۰.۸۸
سایر	۳۸۶۵	۴۱۹۱	۵۷۲۷	۶۸۴۰	۷۹۹۲	۱۶.۶۰

اقلام مهم صادراتی ویتنام در سال ۲۰۱۶:

- پارچه و الیاف : حدود ۹۶۱ هزار تن به ارزش ۲۵۴۰ میلیون دلار.
- ژاکت : حدود ۵۰۸۸ میلیون دلار
- تی شرت / پیراهن : حدود ۴۴۵۸ میلیون دلار
- شلوار : حدود ۳۸۱۷ میلیون دلار
- لباس بچگانه : ۱۳۲۱ میلیون دلار
- لباس مردانه : ۱۲۳۷ میلیون دلار

۳- وضعیت واردات ۵ سال اخیر ویتنام (میلیون دلار):

اقلام	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	درصد رشد
جمع کل واردات	۱۱۲۰۹	۱۱۳۶۳	۱۳۵۴۷	۱۵۴۶۱	۱۶۶۳۹	۱۱.۳
پنبه خام	۱۰۵۳	۸۷۵	۱۱۷۱	۱۴۴۳	۱۶۲۳	۱۲.۷
نخ الیاف	۱۵۵۳	۱۴۰۰	۱۵۲۰	۱۵۵۹	۱۵۱۹	-۰.۱۲
پارچه	۶۷۳۰	۷۰۴۵	۸۳۹۷	۹۴۲۸	۱۰۲۶۷	۱۲.۲
لوازم جانبی	۱۸۹۳	۲۰۴۳	۲۴۵۹	۳۰۳۱	۳۲۳۰	۱۶.۴

۴- اهداف توسعه ایی برای سال های ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۰:

اقلام	واحد	۲۰۱۵	هدف گذاری برای سال ۲۰۱۶	هدف گذاری برای سال ۲۰۲۰	میانگین رشد ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۰
۱- صادرات	میلیارد دلار	۲۷,۲	۳۱	۴۵ الی ۵۰	۱۱,۵%
۲- نیروی کار	میلیون نفر	۲,۵	۲,۸	۳,۳	۶%
۳- محصولات اصلی مورد نیاز					
پنبه خام	تن	۵۰۰۰	۶۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۵%
الیاف سینتتیک و نخ	۱۰۰۰ تن	۴۵۰	۵۵۰	۷۰۰	۱۰%
نخ تابیده شده	۱۰۰۰ تن	۹۰۰	۱۰۰۰	۱۳۰۰	۸%
پارچه	میلیون مترمربع	۱۵۰۰	۱۷۰۰	۲۵۰۰	۱۰%
پوشاک	میلیون قطعه	۴۰۰۰	۴۵۰۰	۶۵۰۰	۱۰,۵%
۴-نسبت تولید داخل	%	۵۱	۵۵	۶۵	

منبع: انجمن صنعت نساجی ویتنام ۲۰۱۵

۵- ارزیابی فرصت ها و چالش های صنعت نساجی ویتنام:

(۵-۱) فرصت ها:

- امضای تجارت آزاد با اتحادیه اروپا اورآسیا و TPP که بر اساس این موافقت نامه ها ، بخش نساجی و پوشاک ویتنام از جمله حوزه های بسیار سود آور خواهد شد ؛ چراکه به تدریج تعرفه پوشاک در بازارهای هدف صفر خواهد شد.
- روند انتقال صنایع پوشاک و نساجی از چین و چند کشور توسعه یافته به کشورهای در حال توسعه بویژه ویتنام به دلیل برخورداری از نیروی کار گسترده و ارزان و همچنین برای بهره مندی از موافقت نامه های تجارت آزاد ویتان با کشورهای مختلف سرعت زیادی یافته است.

- صنعت پوشاک و نساجی در ویتنام به عنوان صنعتی محور ارزیابی می گردد که به شدت در کانون توجهات دولت این کشور می باشد. در این خصوص اصلاحات زیادی در حال انجام است و فضای کسب و کار به سمت کاهش هزینه ها و افزایش رقابت پذیری است.
- در سال های اخیر صنعت نساجی و پوشاک ویتنام با سرعت بالایی رشد و گسترش یافته و موجب ظرفیت های تولیدی بزرگی شده است. اما این روند بصورت نامتوازن و دارای " تنگنای تولید " می باشد. در حالی که پوشاک و ریسندگی پیشرفته هستند ، بافندگی و کشفافی بویژه رنگرزی و تکمیل در حال توسعه محسوب می شوند. در حالی این نقیصه مانع توانمندی ویتنام در استقرار زنجیره کامل تولید و تامین می گردد ، فرصت مناسبی را برای سرمایه گذاران خارجی برای تکمیل زنجیره تامین و بهره مندی از موافقت نامه های تجارت آزادی که ویتنام امضا نموده است می کند.

۱-۵) چالش ها :

- حاشیه سود کل صنعت بسیار پایین است ، حمایت از این صنعت ضعیف است که نتیجه آن وابستگی بیش از اندازه این صنعت به پارچه (۸۰ درصد) و لوازم جانبی وارداتی است که سبب ایجاد " تنگنای تولید " در رنگرزی و تکمیل کرده ، در حالی که سهم داخلی صرفا ۵۰ درصد می باشد. به همین دلیل این صنعت دارای تنگنا و آسیب پذیر ارزیابی می گردد.
- برش ، دوخت و تکمیل تا ۷۰ درصد در ویتنام صورت می گیرد ولی طراحی و مد محدود ، مدیریت تولید و سطح بهره مندی از فن آوری ضعیف و کارایی نیروی انسانی پایین می باشد.
- اکثر واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و با سرمایه و توانمندی محدود برای نوآوری در تکنولوژی و ماشین الات و تجهیزات می باشند.
- موانع فنی و تجاری مانند قوانین مربوط به مواد شیمیایی ، محصولات سلامت و رضایتمندی مشتری باعث ایجاد مشکلات و افزایش هزینه های بالایی برای تامین کنندگان گردیده است. رقابت بین المللی بویژه از سوی کشورهای قدرتمند در صنعت پوشاک مانند چین، هند و بنگلادش بسیار شدید و طاقت فرساست.